

HENKILÖKUVASSA REINO HÄNNINEN

Betonilehden henkilögalleriassa on tällä kertaa haastateltavana rakennusinsinööri Reino Hänninen (s.1948 Isossakyrössä)

Rakennusalalla varsin tuttu ammatinvalintakuvio toistui myös Reino Hännisen kohdalla: isä oli rakennusmestari, Reinosta tuli rakennusinsinööri ja velikin on rakennusmestari. Ketju ei Reinon omassa perheessä tosin ole jatkunut, sillä oma jo aikuinen poika ei rakennusalaa valinnut.

Isän työ toi Pohjanmaalla, Isossakyrössä syntyneen Reinon Vaasan kautta teini-ikässä Helsinkiin. Hän kävi lukion Meilahdessa, mutta palasi opiskeluaikana verestämään lapsuusmuistoja Vaasaan ja valmistui Vaasan tekniillisestä oppilaitoksesta insinööriksi vuonna 1973.

JÄNNITTÄVÄ TYÖURA

Nykyään *Oy Alfred A. Palmberg Ab:n* jännitysryhmää vetävään Reinoon on jo vuosia liitetty vahva paikallavalumiehen ja erityisesti jännitettävien paikallavalurakenteiden osaajan leima. Syystäkin, mutta ovat hänen uraansa mahtuneet muutkin materiaalit ja rakennustavat. Ne tulivat tutuiksi 12 suunnittelija- ja konsulttivuoden aikana, aluksi *Kaista* ja *Sebbaksen* toimistossa ja nimenmuutosten myötä *Finnmapissa*.

1980-luvun puolessavälissä Reino siirtyi Palmbergille ja saman tien vetämään paikallavalettuja rakenteiden tuotekehitysprojektiä, jossa kumppaneina olivat silloiset *Partek* ja *Ovako* sekä *YIT*. Kolmi-vuotisen projektin aikana ja ansiosta Suomen rakentamiseen tuotiin tartunnattomien jännerästen käyttö sekä laadittiin järjestelmässä käytössä olevat suunnittelumenetelmät ja normitus.

Kehityshankkeen tuloksia Reinon vetämä ryhmä pääsi soveltamaan heti Espoon keskuksen toimisto- ja liikerakennuksissa, jossa hän vastasi *YIT-Palmberg*-työyhteistyön projektipäällikkönä sekä hankkeen suunnittelun ohjauksesta ja rakentamisen toteuttamisesta että osallistui kohteen markkinointiin ja asiakashankintaan.

”Myrmanin liikekeskuksen pysäköintilaitoksen jännitystyöt, kuten myös mm. Vaasan, Tampereen, Turun, Helsingin Kasarmintorin ja Kotkan toripysäköintien jännitystyöt ovat tuttuja, myös Nokia Keilaniemen pysäköintilaitokset. Suurin Palmbergin toteuttama jännitystyö on Helsinkiin juuri valmistuneen Kampin keskuksen betonirunko. Tälle työmaalle asennettiin yli 700 kilometriä jännepunosta ja yli 50000 ankkuria. Jännitettävä tasorakenteita on tehty reippaasti yli 500.000 neliometriä”, Reino listaa Palmberg-työsatoa.

Vuonna 1998 hän siirtyi toimitusjohtajaksi *Insi-*

*nööri*toimisto *Pentti Kaista & Co Oy*:öön, vuonna 1958 perustettuun toimistoon, jonka yksi erikoisala olivat juuri jännitystyöt. ”Vaativia peruskorjaus- ja vahvistusurakoita olivat esimerkiksi Kiinteistö Oy Kaisaniemenkatu 2:n perustusten vahvistustyöt Helsingissä, Maikkulan vesitornin säiliön jännitys ja nosto 40 metrin korkeuteen yhteistyössä VSL-Sveitsin kanssa Oulussa, sillanrakennuksessa liikuntasauva- ja laakeritöissä tarvittavat nostot ja tunkkaukset sekä useita perustusten vahvistusjännityksiä Macalloy-tankojännitystä käyttäen”, Reino listaa.

Vuosituhanen vaihteessa Reino palasi tuttuun taloon, kun Palmberg osti Reinon kolmisen vuotta vetämän insinööri-toimiston.

PIENI MAA, PIENET HANKKEET – TEKNIKAT KORKEATASOISET

Reino jos kuka on oikea henkilö vertaamaan suomalaista jännittämisosaamista kansainvälisesti: ”Meillä Suomessa ollaan teknisesti korkealla tasolla. Tietysti tilanne on sikäli erilainen, että pienessä maassa myös hankkeet ovat kohtuullisen pieniä. Näyttäviä siltaprojekteja Raippaluodon siltaa lukuun ottamatta ei juuri ole tullut tehtäväksi.”

Jännitystyöissä ollaan kuitenkin siinä mielessä kansainvälisiä, että betonia lukuun ottamatta materiaalit tulevat ulkomailta. ”Meillä jännemenetelmän päämies on espanjalainen, jännitettävien tankojen yhteistyökumppani englantilainen eikä jännerästäkään enää valmisteta Suomessa, kun Fundian jännepunosten valmistus siirtyi Ruotsiin.”

Entä paikallavalelementti -vaihtoehdot? ”Molemmille on paikkansa, kuten eri materiaaleillekin”, Reino vastaa. Jännitettävien paikallavalurakenteiden käytön lisääntymiseen ja vakiintumiseen hän näkee selkeänä syyä tietyissä rakenteissa näkyvän selkeän laatueroon. Toisaalta elementtirakentamisella on hyvät järjestelmät tietyntyläiseen rakentamiseen. ”Oikein käytettynä ja hyvin tehtynä molemmilla tavoilla saadaan hyvää jälkeä”, hän sanoo.

KEHITYSHANKKEISIIN MONEN ALAN OSAAJIA

Reinolla on kokemuksia monenlaisista kehityshankkeista: ”Parhaiten asiat menevät mielestäni eteenpäin, kun hankkeessa on osaajia monelta alalta. Tärkeä on myös se henki, millä hankkeeseen lähdetään: viemään asioita eteenpäin, ei vain panttaamaan omaa tietoa ja saamaan ulkopuolista tietoa.

Harmittavimpia ovat vuosikausia kestävät projektit, jotka eivät johda mihinkään tai hankkeet jotka hyllyyn laitettun mapin jälkeen unohtuvat.”

Hyvä esimerkki onnistuneesta projektista oli juuri Espoon keskuksen paikallavalu-hanke: ”Jo lähtökohta oli kehittää asioita, jotka myös toteutettiin saman tien. Se sopi myös omalle luonteelleni, käytännönläheisenä haluan nähdä myös konkreettisia tuloksia. Espossaahan tuloksena oli uusi tuotantotapa, tartunnattoman jänneräksen käyttö.”

”Toki teoreettinen tutkimus on tärkeää ja sitä täytyy tehdä”, hän korostaa. ”Valitettavasti esimerkiksi korkeakoulujen hyvistä diplomitoista monet jäävät hyödyntämättä. Niissä olisi paljon tietoa”, hän toteaa ja myöntää samaan hengenvetoon, että muita ei käy syytteleminen, peiliin pitää itsekin katsoa.

TEKIJÖISTÄ PUUTE

Varsinaisen leipätyön lisäksi Reino on ollut aktiivisesti jakamassa tietoa myös toisille. ”Satunnaisesti oppilaitoksissa, tiiviimmin esimerkiksi BY:n ja RIL:n kursseilla ja pätevyttämiskoulutuksessa, mm. 1-luokan betonirakenteiden suunnittelijan ja 1-luokan betonirakenteiden työnjohtajapätevyyden koulutusta antamassa.”

Akuutein pullonkaula paikallavalurakentamisessa, kuten koko alalla on Reinon mielestä tekijät. ”Jo nyt on kova puute niistä, jotka ottavat työkalut käteensä, alkavat raudoittaa ja laudoittaa. Onneksi tilanne tuntuu olevan hieman muuttumassa ainakin koulutukseen hakeutuvien määrän osalta, pystyyhän rakennusala nyt houkuttelemaan nuoria lähes varmalla työpaikalla”, hän arvioi.

Vaikka koulutus antaa perustan, Reino huomauttaa että rakentamisessa työssä oppiminen on se avainasia. ”Koulunpenkiltä tulijat ovat taitavia käyttämään koneita ja laitteita, mutta itse työ opitaan edelleen käytännön kautta.”

RAKENTAMISEN KETJUTUS LYHYEMMÄKSI

Käytännön rakentamisen kipupisteiden uteluun Reino nostaa päällimmäiseksi pirstaloitumisen, töiden ketjuttamisen äärimmilleen: ”Siinä on mielestäni menty jo liian pitkälle, nyt pitäisi peruuttaa”, hän varoittaa. ”Meillä Palmbergilla tilanne on sikäli erilainen, että Suomen vanhimmassa rakennusliikkeessä on perinteisesti arvostettu omaa työtä, nykyäänkin työmaillamme on paljon omia työmiehiä.”

Entä paljon puhuttu rakennesuunnitelmille vaa-

1

Rakentamisen ja suunnittelun äärimmilleen vietyä ketjusta olisi Reino Hännisen mielestä jo syytä purkaa.

dittu ulkopuolinen tarkastus? Reino pitää sitä vaativissa hankkeissa ihan oikeina. "Silti, oman suunnitteluajan perusteella uskon, että jokainen suunnittelija tiesi itse, mitä oli suunnitellut. Myös rakennusvalvonnan rooli oli selvästi isompi suunnitelmien tarkastajana. Rakennusvalvontavirastoon mentiin esittelemään, mitä on suunniteltu, ei kahvia juomaan", Reino naurahtaa ja harmittelee että hyvät käytännöt ovat siltä osin muuttuneet.

LAULUHARRASTUS ELPYI

Rakentaminen on työn lisäksi ollut Reinolle myös jonkinsortin harrastus, hän on näet rakentanut perheelle kaksi taloa ja kesäpaikankin. "Ensimmäisen talon tein Hankoon, jossa vedin Finnmapin sivutoimistoa, toinen talo rakennettiin Vantaalle Korsoon, jossa edelleen asumme."

Korsossa on myös Reinon uudelleenelvyttämä nuoruuden harrastus, mieskuorolaulu. Korson mieslaulajissa laulava Reino hehkuttaa laulamisen erinomaisuutta työn vastapainona.

"Kiivaimpana työaikana laulaminen jäi, mutta nyt olen taas 15 vuotta ollut täysillä mukana. Esiintymisiä on etupäässä Vantaan ympyröissä, tosin nyt on tulossa reissu Pietariin Marskin syntymäpäiväjuhliä laulamaan", Reino kertoo toukokuun lopun ohjelmasta.

Sirkka Saarinen

Sirkka Saarinen

1

2

2

Työssä omien sanojensa mukaan kaulaa myöten betonissa olevan Reino Hännisen voi vapaa-aikana bongata ihan toisenlaisissa ympyröissä: hän on laulanut Korson Mieslaulajissa jo 15 vuotta. Tässä kuoro esiintyy "Sotapojan kaipaus" -konsertissa Martti Sirviön johtamana, Reino äänessä oikealla.